

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 615 din 19.10.2022

Dosar nr: 233/ 2022

Petiția nr: 2443/04.04.2022

Petent:

Reclamat: 1. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 (DGASPC S3)
2. Ministerul Educației

Obiect: Petentul este tatăl unui copil cu dizabilități și consideră că se face o mare discriminare între copiii cu handicap și copiii cu CES.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 cu sediul în București, Sector 3, Str. Parfumului nr. 2-4
3. Ministerul Educației cu sediul în București, Sector 1, Str. Gen. Berthelot nr. 28-30.

II. Procedura de citare a părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 2443/18.04.2022 a fost citat petentul iar prin adresele nr. 2839/18.04.2021 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind citate în vederea soluționării sesizării pentru termenul de audieri din data de 10.05.2022 (filele 3-5 la dosar). Părțile nu au fost prezente la ședința de audieri.

6. Petentul a comunicat la dosar un punct de vedere în data de 15.04.2022 (filele 6-11 la dosar).

7. Partea reclamată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 a comunicat un punct de vedere la dosar în data de 05.05.2022 (filele 12-105 la dosar).

8. Punctul de vedere transmis la dosar a fost comunicat între părți, acordându-se petentului un termen pentru depunerea de note/concluzii scrise (fila 106 la dosar).

9. Petentul a depus la dosar concluzii scrise și alte documente în probatoriu, în vederea susținerii celor menționate în petiție (filele 107-120 la dosar).

10. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

11. Petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare arătând următoarele:

11.1 Fiul petentului este o persoană cu dizabilități, fiind încadrat în categoria persoanelor cu handicap grav conform hotărârii nr. 735/24.10.2017 a Consiliului Local București Sector 3 - Comisia pentru Protecția Copilului București Sector 3.

Potentul consideră că între copiii cu handicap și copiii care dețin certificate pentru cerințe educaționale speciale (CES) se face o diferențiere pe care acesta o consideră discriminare.

12. În fapt, petentul arată următoarele:

12.1 Acesta este părintele unui copil cu dizabilitate, cu certificat de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap grav, cu asistent personal (certificat nr. 735/24.10.2017). Potentul consideră că există discriminare între persoanele cu handicap, mai exact între copiii cu handicap și cei cu CES, care beneficiază conform art. 51 din Legea educației nr. 1/2011, de bani pentru echipament sportiv, rechizite, cazarmament și alte facilități.

12.2 Potentul consideră că certificatele CES, respectiv certificate pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, se obțin pe baza unor criterii învechite, ale unor legi care nu au fost actualizate de ani de zile. În opinia petentului, persoanele care fac parte din comisia de eliberare a acestor certificate, persoane precum cele din învățământ sau membrii din instituția care reprezintă partea reclamată, nu au pregătirea necesară pentru a face diferența între nevoile copiilor cu handicap și ale celor cu cerințe educaționale speciale.

12.3 Potentul arată că părinții se zbat pentru drepturile copiilor cu dizabilități, considerând anormal acest lucru și dorește modificarea legislației pentru ca drepturile acestor copii să nu mai fie încălcate de către autorități. Mai departe, petentul exemplifică câteva probleme ale acestei situații, cu care se confruntă, ca de exemplu: „*bani de burse vin cu întârziere*”, „*la comisii nu sunt specialiști pentru miile de cazuri de persoane cu handicap*”, „*Legea nr. 448/2006 nu a mai fost modificată de ani de zile*”, „*la agenții economici de stat sau privați nu se pun în aplicare reducerile/drepturile persoanelor cu dizabilități*” etc.

12.4 În continuare, petentul prezintă legislația specifică utilizată, respectată și aplicată în cadrul Serviciului prestații sociale pentru persoane cu handicap în vederea îndeplinirii obiectivelor, care este compusă în principal:

a. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

b. HG nr. 268/2007 pentru stabilirea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, modificată și completată.

c. Ordinul nr. 62/2007 pentru aprobarea instrucțiunilor privind legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață pentru persoanele cu handicap și modelul acesteia.

d. Ordinul ANPH nr. 223/2007 privind implementarea formatului unic al cardului legitimației de parcare pentru persoanele cu handicap.

e. OG nr. 15/2002 privind introducerea tarifului de utilizare a rețelei de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare, acordată persoanelor cu handicap deținătoare de autoturisme adaptate handicapului, precum și persoanelor care le au în îngrijire.

f. HG nr. 1017/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap.

g. HG nr. 1019/2018 privind aprobarea Procedurii de preluare de către agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, a personalului cu atribuții în efectuarea plăților prestațiilor sociale pentru persoanele cu handicap de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, a Procedurii de acordare a plăților, precum și situațiile de suspendare, modificare, încetare a dreptului la prestațiile sociale pentru persoanele cu handicap, precum și pentru modificarea Statutului propriu de organizare și funcționare al Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 151/2012.

13. Prin adresa nr. 2826/15.04.2022, petentul a anexat la dosar următoarele documente doveditoare: hotărâre de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap a fiului său, certificat de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap, certificat de naștere copil, carte de identitate părinte, carte de identitate vehicul și cerere eliberare permis liberă trecere – persoane cu handicap accentuat sau grav.

14. În punctul de vedere comunicat de petent la dosar, înregistrat la data de 30.05.2022, se arată următoarele:

14.1 Acesta prezintă faptul că fiecare persoană/copil cu dizabilități are nevoie de îngrijiri speciale pentru fiecare tip de boală/dizabilitate, are nevoie de asistență medicală, tratament specific medicamentos conform bolii, ședințe de terapie, logopedie, psihologie. Termenul pentru CES nu se referă numai la deficiențe de logopedie, așa cum menționează partea reclamată.

14.2 În anul 2017, petentul a trecut cu fiul său prin etapa de evaluare pentru acordarea învățământului la domiciliu. Dosarul a fost respins iar la contestație, în răspuns, a fost menționat faptul că nu se poate acorda învățământ la domiciliu, solicitare ce a fost făcută cu certificatul de orientare școlară, unde se menționează: la nevoie învățământ la domiciliu.

14.3 Cu referire la comisiile CMBRAE, petentul precizează că în conformitate cu Ordinul Administrației Publice nr. 1985/2016 art.4-10, DGASPC, în colaborare cu Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională (CJRAE), Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (CMBRAE), Comisia de orientare școlară și profesională (COSP), Serviciul de Evaluare și Orientare Școlară și

Profesională (SEOSP), din comisiile CMBRAE face parte și instituția reclamată de sector sau județean.

14.4 Petentul arată că discriminarea copilului său se face conform art. 51 din Legea educației nr. 1/2011 deoarece fiul său, încadrat în grad de handicap, nu beneficiază de anumite drepturi de asistență socială constând în asigurarea îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internat, bani pentru rechizite, echipament sportiv, cazarmament etc., conform legilor în vigoare. De asemenea, petentul consideră că nu poate aprecia de câte dintre aceste atribuții se ocupă în realitate partea reclamată.

15. Petentul pune în vedere art. 51 din Legea educației nr. 1/2011:

“Art. 51 (1) Copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, beneficiază de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, de la caz la caz. Organizarea serviciilor de sprijin educațional se face de către CJRAE/CMBRAE și se reglementează prin metodologii specifice elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului.”

16. În concluzie, pe această cale, petentul solicită modificarea art.51 din Legea educației nr.1/2011, pentru a putea beneficia de asistență socială toți copiii cu dizabilități, asistență constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului.

Sustinerile părții reclamate

17. Prin adresa comunicata la data de 05.05.2022, partea reclamată consideră că sesizarea nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 11 lit. d) și e) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor publicată în Monitorul Oficial nr. 348/2008 și obiectul petiției este neclar formulat cu privire la fapta de discriminare.

18. Partea reclamată invocă excepția lipsei de interes cu privire la cererea formulată de către petent, având în vedere că în cuprinsul sesizării nu se regăsește situația în care copilul petentului a fost victimă a discriminării, conform prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

19. Se arată că partea reclamată, conform Regulamentului de organizare și funcționare întocmit cu prevederile HG nr. 767/2017, regulamentul aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Sector 3 nr. 62/05.04.2021, partea I, punctul 1, Atribuții

generale, este "instituția publică cu personalitate juridică care funcționează în subordinea Consiliului Local Sector 3 București cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, cu rol în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale". Astfel, instituția doar aplică politicile sociale și legislația specifică în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități, dar nu are rol activ în conceperea acestor politici. În plus, aceasta nu are atribuții în aplicarea Legii educației nr. 1/2011 și niciun angajat sau funcționar public care activează în cadrul instituției nu este membru CMBRAE, contrar susținerilor petentului.

20. Partea reclamată arată că din cuprinsul sesizării nu reiese în ce mod a fost supus minorul unei forme de discriminare directă sau indirectă conform dispozițiilor OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, dat fiind faptul că nu există dovada unui tratament diferențiat aplicat de partea reclamată.

21. Se menționează faptul că plata drepturilor invocate de petiționar, aferente copiilor cu CES, nu intră în sfera de atribuții a părții reclamate. Același aspect se menține și pentru încadrarea minorilor în grad de handicap, atribuție care revine Comisiei pentru protecția copilului.

22. În concluzie, partea reclamată solicită admiterea excepției lipsei de interes, constatarea faptului că petiția nu îndeplinește condițiile de formă și fond, iar pe fondul cauzei, solicită respingerea petiției ca neîntemeiată.

23. În susținerea punctului său de vedere, partea reclamată a depus la dosar regulamentul de organizare și funcționare al instituției.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat**”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

În analiza excepțiilor invocate:

24. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul director ia act de excepția invocată de partea reclamată în procedură, respectiv:

- excepția lipsei de interes a petentului pe motiv că acesta nu are interes în formularea petiției și sesizarea Consiliului,

25. Potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*”, Colegiul director urmează a analiza și a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate în prezenta cauză.

26. Referitor la excepția lipsei de interes a petentului, Colegiul director respinge excepția pe motiv că petentul este părintele unui copil încadrat în grad de handicap și are calitatea de reprezentant al acestuia, petentul având interes în formularea petiției și sesizarea Consiliului.

27. Având în vedere aceste considerente, Colegiul director urmează a analiza fondul cauzei, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta fiind sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare.

Aplicarea principiilor la spetă

28. **În fapt**, se reține că, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra fiului petentului încadrat în grad de handicap, deoarece acesta nu beneficiază de anumite drepturi de asistență socială în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de alte facilități conform legilor în vigoare.

Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și al documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate.

29. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și

domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

30. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

31. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

32. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

33. Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul Director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, care, legat de prevederile privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenția Europeană a

Drepturilor Omului, atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

34. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoge, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

35. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare și anume, dacă fiul acestuia – încadrat în grad de handicap a fost supus unei discriminări ca urmare a faptului că nu beneficiază de anumite drepturi de asistență socială constând în asigurarea îmbrăcăminții și a încălțăminții în cuantumul egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internat, bani pentru rechizite, echipament sportiv, cazarmament etc., conform legilor în vigoare.

36. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui *tratament diferențiat* aplicat în situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui *criteriu* de discriminare conform. art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat.

37. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a

ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile** dar care sunt tratate în **mod diferit** din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

38. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzată de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis. (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.)

39. Colegiul director, din analiza înscrisurilor aflate la dosarul cauzei constată următoarele:

- Petentul este părintele unui copil cu dizabilități, fiul acestuia fiind încadrat în categoria persoanelor cu handicap grav, cu asistent personal, conform hotărârii Consiliului Local București Sector 3 - Comisia pentru Protecția Copilului București Sector 3, Certificat nr. 735/24.10.2017;

- Petentul consideră că între copiii cu handicap și copiii care dețin certificate pentru cerințe educaționale speciale (CES) se face o diferențiere în sensul că aceștia din urmă beneficiază conform art. 51 din Legea educației nr. 1/2011, de bani pentru echipament sportiv, rechizite, cazarmament și alte facilități.

- Petentul apreciază că certificatele CES se obțin pe baza unor criterii învechite, și ale unei legislații neactualizate, persoanele care fac parte din comisia de eliberare a acestor certificate neavând pregătirea necesară pentru a face diferența între nevoile copiilor cu handicap și ale celor cu cerințe educaționale speciale.

- Petentul arată că fiecare copil cu dizabilități are nevoie de îngrijiri speciale pentru fiecare tip de boală/dizabilitate, are nevoie de asistență medicală, tratament specific medicamentos conform bolii, ședințe de terapie, logopedie, psihologie, considerând că discriminarea copilului său se face conform art. 51 din Legea educației nr. 1/2011 deoarece fiul său, încadrat în grad de handicap, nu beneficiază de anumite drepturi de asistență socială constând în asigurarea îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantumul egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire

gratuită în internat, bani pentru rechizite, echipament sportiv, cazarmament etc., conform legilor în vigoare.

- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 este, conform Regulamentului de organizare și funcționare întocmit cu prevederile HG nr. 767/2017, (aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Sector 3 nr. 62/05.04.2021) este "instituția publică cu personalitate juridică care funcționează în subordinea Consiliului Local Sector 3 București cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, cu rol în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale".

40. Colegiul director apreciază că partea reclamată nu a luat măsuri cu caracter particular, care să îl vizeze exclusiv pe fiul petentului, ci a acordat drepturile cuvenite copiilor cu dizabilități cu respectarea dispozițiilor legale, instituția aplicând politicile sociale și legislația specifică în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități și neavând atribuții în aplicarea Legii educației nr. 1/2011 care stabilește drepturile aferente copiilor cu CES.

41. În speță, Colegiul director ia act de susținerile petentului conform cărora acesta consideră că fiul său, încadrat în grad de handicap, este discriminat în raport de alți copii aflați în sistemul de protecție a copilului, deoarece minorul nu beneficiază de asistență socială și de alte facilități în quantum egal cu al celorlalți copii menționați, Colegiul director urmând a reține că situația *nu este comparabilă față de persoanele care s-au aflat* în astfel de ipostaze. Conform legislației în vigoare, CES este diferit de dizabilitate, situațiile sunt diferite și există acte normative diferite care reglementează cele două categorii de persoane, nefiind aplicat un tratament diferențiat în cazul ce face obiectul plângerii.

42. Prin coroborarea elementelor probatorii ale dosarului în cauză, împreună cu analiza faptelor expuse de părți, Colegiul director consideră că, plângerea astfel cum este prezentată, nu este de natură a evidenția niciun element de fapt, care să permită, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat fiului petentului pe baza unui criteriu menționat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de norma juridică.

43. În speța ce face obiectul dosarului nu au fost identificate diferențe de tratament create prin distincții între situații analoge și comparabile și nu se poate reține o situație comparabilă între cele două categorii de persoane, respectiv copii încadrați în grad de handicap și copii care dețin certificate pentru cerințe educaționale speciale (CES)/ copii aflați în sistemul de protecție a copilului, drepturile acordate de către instituțiile cu aplicarea dispozițiilor legale fiind diferite, acestea fiind stabilite de legislația specifică. Faptele prezentate nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi calificate ca fiind fapte de discriminare.

44. Din analiza obiectului petiției raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, acestea nu se întrunesc, nefiind vorba de situații comparabile. Prin urmare, Colegiul director decide faptul că, în cazul semnalat de către petent, nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

45. Se reține și solicitarea, în subsidiar, a petentului pentru modificarea art.51 din Legea educației nr.1/2011, acesta considerând că prin modificările aduse legislației, toți copiii cu dizabilități vor putea beneficia de asistență socială și de asistență în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene sau ale municipiului București.

46. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), „sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: „Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării”. Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din OG nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente susmenționate.

47. Colegiul Director constată că, prin atribuțiile stabilite prin OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată cu modificările și completările ulterioare, CNCD nu se poate pronunța cu privire la solicitarea de modificare a legislației în domeniu, respectiv art. 51 din Legea educației nr.1/2011, aspectele invocate fiind de analiza și în competența instituțiilor abilitate în sectorul specific de activitate în ceea ce privește protecția copiilor cu dizabilități sau a celor cu cerințe educaționale speciale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu sunt fapte de discriminare potrivit prevederilor OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (nu sunt situații comparabile).

2. Aspectele semnalate de petent privind modificarea legislației nu intră sub incidența OG nr. 137/2000

3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 19.10.2022 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 25.01.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.